

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Gymnázium Šumperk, Masarykovo náměstí 8

Masarykovo náměstí 8, 787 58 Šumperk

Identifikátor: 600 018 016

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Šumperk, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk

Termín konání orientační inspekce: 8. - 12. listopad 1999

Čj.	131 247/99-005052
Signatura	om5dt201

ZÁKLADNÍ ZJŠTĚNÍ O ŠKOLE

Na Gymnáziu Šumperk je vyučován obor 79-41-K/001 Gymnázium, a to jako čtyřleté, sedmileté a osmileté studium. Sedmileté studium je v tomto školním roce pouze v šestém a sedmém ročníku a je studiem dobíhajícím.

Školu navštěvuje v jednadvaceti třídách 589 žáků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Členění učiva všech sledovaných předmětů do jednotlivých ročníků odpovídá schváleným učebním dokumentům.

Učební osnovy jsou předmětovými komisemi rozpracovány v tematických plánech učiva, které zabezpečují jeho časové rozvržení do jednotlivých ročníků a které jsou po schválení ředitelem školy pro učitele závazné. Velmi dobrou úroveň mají tematické plány učiva např. biologie, německého jazyka a českého jazyka a literatury.

Personální zabezpečení výuky odpovídá vyhlášce MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Rozvrh hodin nerespektuje vždy psychohygienické podmínky. Předměty s dvouhodinovou týdenní dotací (základy společenských věd, dějepis, fyzika) jsou vyučovány ve dnech následujících za sebou. Matematika je v jednom dni, kdy je možnost vyučovat dvouhodinovku vcelku, bez závažného důvodu rozdělena na dvě samostatné hodiny.

Na dodržování psychohygienických zásad nedbali důsledně ani učitelé při výuce, např. nevyvětrané učebny, špatné sezení levorukých žáků aj.

Všichni žáci nižších tříd víceletého gymnázia mají k dispozici odpovídající učebnice, se kterými pracují při domácí přípravě a v průběhu vyučování. V některých předmětech žáci vyšších tříd učebnice nemají, byly jim však učiteli doporučeny.

Biologie, seminář z biologie

Výuka je uskutečňována v několika odborných učebnách, na které navazuje prostorný a dobře vybavený kabinet. Učební pomůcky, odborná literatura a didaktická technika, s výjimkou mikroskopů, jsou k dispozici v dostatečné míře a dle finančních možností školy jsou postupně doplňovány.

Výzdoba a vybavení odborných učeben a přilehlých prostor jsou funkční a mají vysokou didaktickou i estetickou hodnotu. Svou úrovní výrazně posilují osobnostní rozvoj žáků školy a jejich profesní orientaci.

Použité vyučovací metody byly adekvátní probíraným tématům i věkovým zvláštnostem žáků jednotlivých ročníků, vyučovací čas byl využit efektivně. Učivo bylo vykládáno odborně správně a v souladu s aktuálními trendy v daném oboru. Vedle pedagogické erudice vyučujících byla příkladná jejich zaujatost pro daný obor, kterou úspěšně přenášeli na značnou část žáků. Výsledkem byly zdařilé samostatné práce a referáty. Vysokou úroveň měly seminární práce a žákovské herbáře.

Ve vyučování převládaly efektivní metody a formy vzdělávací a výchovné práce, které byly orientované zejména na problémové učení, týmovou spolupráci, pozorování, práci s preparáty, s textem a informacemi. Řada nových poznatků byla vyvozována ve spolupráci s žáky, učitelé vhodně navazovali na jejich předchozí znalosti a účelně je rozvíjeli. Využití názornosti, učebních pomůcek a didaktické techniky bylo ve většině hodin optimální.

Zpětnovazební formy hodnocení v některých hodinách chyběly, příkladným způsobem však byly zařazeny a využity v semináři z biologie. Pozorováním v hospitovaných hodinách se prokázala dobrá úroveň znalostí a dovedností většiny žáků. V průběhu vyučování byl vytvářen přiměřený prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků a pro vyslovení různých názorů. Osobnost žáků je rozvíjena v pozitivně orientovaném prostředí.

Na vynikající úrovni je plánování a příprava výuky, její organizace, personální a materiální podmínky. Psychohygienické podmínky, motivace, interakce a komunikace žáků jsou velmi dobré.

Kvalita výuky biologie a semináře z biologie je hodnocena jako vynikající, především s ohledem na erudovanost učitelů, jejich zaujetí pro obor, prostorové a materiální podmínky a velmi podnětné prostředí.

Český jazyk a literatura

Výuka českého jazyka probíhala převážně v kmenových učebnách, což vyhovuje charakteru předmětu. Jedna odborná učebna, která slouží výuce českého jazyka, svým funkčním vybavením a estetickou úpravou vytváří zejména pro hodiny literatury učební prostředí na vynikající úrovni. Vedení školy má ve svých koncepčních záměrech připravenou realizaci další odborné učebny pro tento předmět. V kabinetě českého jazyka je dostatek jazykových příruček, metodické literatury, vhodných učebních textů aj. Žáci i učitelé využívají pro účely výuky školní knihovnu s bohatým knižním fondem odborné literatury i hodnotné beletrie.

Hospitace v jazykovém vyučování, ve slohu i v literatuře sledovaly celkovou úroveň vzdělávání v tomto předmětu. Vyčtené vzdělávací cíle byly přiměřené schopnostem žáků a současně odpovídaly učebním osnovám. Zájem a aktivitu žáků vzbuzovali vyučující vhodnou motivací, účelným využitím znalostí z probraného učiva, případně zadáním problémového úkolu. Vyučovací metody a struktura jednotlivých hodin byly adekvátní charakteru předmětu. Úkoly byly žákům zadávány jasně a srozumitelně s přiměřenou náročností a s vynikající jazykovou úrovní. Žáci reagovali velmi dobře, pracovali uvolněně s potřebnou mírou samostatnosti a kázeňskými návyky. Jen ojediněle narušovali práci a neprojevovali zájem o předmět. Používané materiály a pomůcky žáky aktivizovaly. V nižších třídách byly vhodně zařazeny hry a často byla uplatňována povzbuzující pochvala. Přetěžování žáků nebylo zjištěno. Závěry vyučovacích hodin postrádaly zhodnocení výkonu žáků a třídy.

Sešity žáků měly rozdílnou úroveň. V souladu se zpracovanými tematickými plány učiva v době konání inspekce psali žáci první kompozice, dosud nebyly vyučujícími všechny opraveny a vyhodnoceny.

Plánování, příprava a personální zajištění výuky jsou vynikající. Materiální podmínky jsou velmi dobré. Ve sledovaných vyučovacích hodinách zjistila ČŠI v organizaci a formách výuky, způsobech motivace, hodnocení a úrovni komunikace výraznou převahu pozitiv.

Výuka českého jazyka měla velmi dobrou úroveň.

Deskriptivní geometrie

Deskriptivní geometrie je volitelným předmětem a vyučuje ji jeden učitel, jehož hospitované hodiny měly vysokou odbornou úroveň. Prostorové podmínky pro výuku jsou dostatečné, výuka probíhá v klasické dostatečně osvětlené učebně. Struktura hodin odpovídala věku žáků a typu předmětu. Stanovené cíle, s nimiž byli žáci seznámeni, byly v průběhu hodin splněny.

Kladem všech hodin byl dostatečný prostor na individuální práci žáků, která byla učitelem průběžně kontrolována. Na závěr hodin bylo provedeno celkové shrnutí probíraného učiva.

Třídu tvoří vybraní žáci ze všech septim. Motivace žáků byla velmi dobrá, souvisela s jejich zájmem o zvolený předmět. Spolupráce učitele se žáky při řešení prostorových úloh měla vynikající úroveň. Komunikace mezi žáky a učitelem je založena na vzájemné důvěře.

Plánování a přípravu výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky, organizaci, formy a metody výuky, interakci a komunikaci jako vynikající. Motivaci a hodnocení v deskriptivní geometrii hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Kvalita vzdělávání v deskriptivní geometrii je vynikající.

Dějepis

Výuka probíhala v odborných učebnách dějepisu, které jsou vybaveny didaktickou technikou, z níž je běžně používáno video, a nástěnnými obrazy a mapami. Dále jsou zde k dispozici i obrazové materiály z dosud uskutečněných poznávacích zájezdů do zahraničí. Učebny jsou prostorné, zařízené běžným nábytkem. Žáci i učitelé mají možnost využívat i rozsáhlou odbornou knihovnu, běžně se při výuce pracuje s atlasy a mapou.

Výuka probíhala v souladu s tematickými plány a osnovami, cíle vyučovacích hodin byly stanoveny, k jejich splnění využívali učitelé různých metod a forem práce - diskuse, dialog s žáky, samostatnou práci žáků, problémové učení, práci s mapou a učebnicí. Metody a formy práce byly vhodně voleny a žáci byli aktivní po celou vyučovací hodinu. Hodnocení žáků bylo motivující a individuální klasifikace objektivní. Žákům byl dán prostor k vyjadřování svých názorů, myšlenek a různých způsobů řešení zadaného problému. Vyžity byly i žakovské referáty a různé didaktické hry, vyplňování křížovek, aplikovány byly mezipředmětové vztahy. Žáci měli k dispozici potřebné základní materiály, vhodně byla využita didaktická technika. Vzájemný vztah mezi učitelem a žáky byl přátelský a vzájemně respektující. Znalosti žáků odpovídaly požadavkům osnov. Efektivita hodin byla vysoká.

Plánování a přípravu výuky, personální podmínky hodnotí ČŠI jako vynikající. Materiální a psychohygienické podmínky, motivaci a hodnocení a interakci a komunikaci hodnotí ČŠI jako velmi dobré. Jako vynikající jsou hodnoceny i organizace, formy a metody výuky.

Kvalita vzdělávání v dějepise je velmi dobrá, s výraznou převahou pozitiv.

Fyzika

Většina učitelů byla na hospitované hodiny dobře připravena a měla jejich průběh promyšlen. Kvalita vzdělávání měla rozdílnou úroveň, od hodin vynikajících až po podprůměrné.

Pro některé vyšší ročníky víceletého gymnázia škola používá učební osnovy fyziky čj. 17 668/91-20 ze dne 24. 5. 1991, kde je učivo rozpracováno do čtyř ročníků. Škola využila možnosti, které jí dává generalizovaný učební plán čj. 25 048/95-21-23 pro gymnázia a vyučuje fyziku podle výše uvedených osnov pouze ve třech ročnících. Učitelé tedy osnovu rozpracovali do tematických plánů, které schválil na návrh předmětové komise ředitel školy. Tyto tematické plány současně představují kompletní časový rozpis učiva fyziky, který někteří učitelé nedodrželi. V jedné hospitované hodině bylo probíráno místo učiva sexty učivo kvinty, v další měl vyučující velký časový skluz, bylo probíráno učivo zařazené v tematickém plánu do první poloviny září.

Žáci, mající hlubší zájem o fyziku, mohou navštěvovat volitelný předmět seminář z fyziky, který v maturitních ročnících nahrazuje předmět fyzika.

Prostorové podmínky pro výuku jsou výborné, teoretická výuka probíhá v odborné učebně fyziky, kde je možno provádět demonstrační pokusy, laboratorní práce žáci konají ve fyzikální laboratoři. Kabinet je vybaven velkým množstvím učebních pomůcek včetně moderních

elektronických demonstračních pomůcek.

Žákům byly vytvářeny dobré psychohygienické podmínky, někteří učitelé vhodně střídali metody a formy práce. Většina hodin měla klasickou strukturu, moderní vyučovací metody nebyly použity. Část učitelů používala správnou odbornou terminologii, nově probírané učivo bylo demonstrováno na pokusech. Na závěr hodin bylo provedeno celkové shrnutí probíraného učiva, zhodnocení výkonu žáků většinou provedeno nebylo.

Motivaci a hodnocení žáků učitelé věnovali malou pozornost. Ve většině případů mají učitelé k žákům pěkný vztah.

Plánování a přípravu výuky fyziky hodnotí ČŠI jako dobrou, personální podmínky jako vynikající, materiální a psychohygienické podmínky jako velmi dobré, organizaci, formy a metody výuky, motivaci a hodnocení, interakci a komunikaci jako dobré.

Kvalita vzdělávání ve fyzice je dobrá.

Matematika, seminář z matematiky

Učitelé byli na výuku velmi dobře připraveni, průběh měli promyšlený, část vyučovacích hodin byla věnována opakování minulého učiva, probírání nového učiva byl věnován dostatečný prostor. V některých hodinách byla prováděna oprava a rozbor čtvrtletních písemných prací předepsaných osnovami. Písemné práce byly učiteli pečlivě opraveny a vyhodnoceny. Při rozboru byli žáci upozorněni na nejčastěji se vyskytující nedostatky v řešení příkladů. Úlohy, ve kterých měli chyby, společně s učitelem řešili na tabuli a správné řešení si zapsali do sešitů. Bodové ohodnocení příkladů a celková klasifikace písemných prací byly objektivní.

Učitelé požívali správnou odbornou terminologii, učivo bylo řazeno od jednoduššího ke složitějšímu. Žáci se zájmem o matematiku navštěvují volitelný předmět seminář z matematiky.

Prostorové podmínky pro výuku jsou dostatečné, výuka probíhá v kmenových učebnách, odborné učebny pro matematiku škola nemá. Kabinet matematiky je vybaven základními učebními pomůckami, které nebyly při vyučování použity.

Kladem většiny hodin byl dostatečný prostor na procvičování učiva, při kterém si žáci mohli volit vlastní tempo. Samostatná práce žáků byla učiteli většinou průběžně kontrolována a v některých případech i vyhodnocována.

Ve vyučování nebylo použito žádných moderních vyučovacích metod. Probírání nového učiva navazovalo na předchozí znalosti. Starší učivo bylo opakováno většinou frontálně, bez klasifikace a hodnocení žáků. Na závěr hodin nebylo provedeno zhodnocení výkonu žáků, celkové shrnutí probíraného učiva bylo stručné. Motivaci žáků učitelé ve většině hodin věnovali menší pozornost.

Většině učitelů měla k žákům pěkný vztah. V některých případech komunikace mezi žáky a učitelem vážla, žáci reagovali na kladené otázky většinou pasivně. V jednom případě používal učitel i nevhodné výrazy.

Plánování a přípravu výuky matematiky a semináře z matematiky hodnotí ČŠI jako velmi dobrou, personální podmínky jako vynikající, materiální, psychohygienické podmínky, organizaci, formy a metody výuky jako velmi dobré, motivaci a hodnocení, interakci a komunikaci jako dobré.

Kvalita vzdělávání v matematice a semináři z matematiky je velmi dobrá.

Německý jazyk

Pro výuku cizích jazyků je ve škole vyčleněno osm odborných učeben. Doplnkově je ještě

využívána další speciální učebna tzv. videoučebna s rozsáhlým fondem videotéky pro německý jazyk. Uspořádání i vybavení (radiomagnetofony, mapy, nástěnné gramatické transparenty, materiály k reáliím německy mluvících zemí aj.) a ukázky vlastních žákovských prací vytvářejí v učebnách podnětné cizojazyčné učební prostředí na velmi dobré úrovni. Jako nedostatek je považována jen absence přehledné prezentace úprav německého pravopisu. Používané učebnice (částečně již s novou pravopisnou normou) zajišťují návaznost výuky ve třídách víceletého gymnázia. Škola je vybavena softwarem pro výuku německého jazyka, časová kapacita učebny informatiky však neumožňuje její využití pro výukové účely cizích jazyků.

Odborná vyspělost a pedagogická zkušenost většiny vyučujících pozitivně ovlivnily úroveň vzdělávání ve sledovaných vyučovacích hodinách. Tyto hodiny měly promyšlenou strukturu s velmi dobrou organizací práce. Zvolené formy činností odpovídaly vědomostním i věkovým odlišnostem mezi žáky nižších a vyšších ročníků. Při výuce byla zdůrazňována komunikativní složka, k níž směřovaly vyučovací cíle a které byl věnován největší časový prostor. Jednotlivé činnosti podporovaly nezbytnou spolupráci pro komunikaci ve skupině a ve dvojicích. Interakce žáků umožňovala využít čas pro mluvní projev a vedla je k samostatnosti. Ve skupinách s jazykově vyspělejšími žáky byla vhodně zařazena i metoda práce s chybou. Použití pomůcek, učebních a poslechových textů v jednotlivých hodinách bylo převážně efektivní. U mnohých žáků se již projevoval tvořivý přístup k probíranému učivu i dovednost praktické aplikace získaných poznatků.

Výsledky žáků byly v hodinách vyučujícími průběžně hodnoceny, převažovalo slovní hodnocení, jen ojediněle byly klasifikovány. Celkové vyhodnocení výkonů jednotlivých žáků, případně třídy nebylo prováděno.

Plánování, příprava, prostorové podmínky a personální zabezpečení výuky německého jazyka má škola vynikající. Psychohygienické podmínky a materiální vybavení jsou velmi dobré. Organizace, použité formy a metody ve výuce měly velmi dobrou úroveň, motivace a způsoby hodnocení žáků hodnotí ČŠI jako dobré.

Ve vzdělávání německého jazyka výrazně převažovala pozitiva.

Společenské vědy (občanská výchova, základy společenských věd)

Výuka probíhala v odborné učebně společenských věd, která se průběžně ve škole buduje. Vybavena je běžným nábytkem a základní didaktickou technikou. Pomůcky jsou postupně, podle finančních možností školy doplňovány. Žákům i učitelům je k dispozici odborná knihovna, která obsahuje téměř dvě stě titulů. Při výuce učitelé běžně používali rozmnožené texty a doplňkovou literaturu.

Osnova předmětu byla plněna. Učitelé volili metody a formy práce, které byly adekvátní aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Vhodně integrovali poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů. Žáci pracovali s učebnicemi, různými podkladovými materiály i odbornou literaturou. Aktivita žáků byla více využita v hodinách, kdy měli samostatně rozebírat texty a následně obhajovat své vlastní myšlenky a názory v dialogu nejen s učitelem, ale i se spolužáky. Častým jevem byla skutečnost, že po dobu individuálního zkoušení žáka u tabule byli ostatní účelně zaměstnáni samostatnou prací, která byla následně během dalších částí hodin využívána jak při dalším opakování a prohlubování učiva, tak i při probírání nového učiva.

Plánování, přípravu výuky a personální podmínky hodnotí ČŠI jako vynikající. Velmi dobré jsou materiální a psychohygienické podmínky, organizace výuky, hodnocení, motivace, interakce a komunikace.

Kvalita vzdělávání ve společenských vědách je velmi dobrá.

Zeměpis, seminář ze zeměpisu

Výuka se uskutečnila v odborných učebnách, které vyhovují obecným psychohygienickým

požadavkům, jsou prostorné, vybavené didaktickou technikou a vhodnými pomůckami.

Všechny hospitované hodiny byly dobře připraveny, jejich cíle byly jasně stanoveny a splněny. Výběr a rozsah učiva byly přiměřené věku žáků a jejich schopnostem. Struktura vyučovacích hodin odpovídala zvoleným výukovým cílům.

Vyučovací metody vycházely z obsahu učební látky, úspěšně byly orientovány na individuální i skupinovou práci žáků, řešení problémových úloh, na práci s odborným textem, s učebnicí a tabulkami. Práce s obrazovým materiálem, mapou a atlasem byly pravidelnou součástí všech vyučovacích hodin zeměpisu. V zeměpisném semináři byla příkladně a efektivně využita didaktická technika. Pro prezentaci vědomostí žáků byl vytvářen dostatečný prostor, jejich znalosti byly na dobré úrovni. Žáci vyšších ročníků byli schopni vědomosti úspěšně aplikovat do různých situací. To potvrzuje skutečnost, že zeměpis je správně chápán jako předmět s výraznou integrační funkcí. Zpětnovazební formy hodnocení byly zařazeny do většiny vyučovacích hodin.

Integrace a komunikace mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem byly velmi dobré, vytvářely optimální prostor pro rozvoj komunikativních dovedností a smyslu žáků pro kooperaci.

Pro výuku sledovaných předmětů jsou vytvořeny vynikající personální a materiální podmínky. Na velmi dobré úrovni je příprava na vyučování, psychohygienické podmínky, organizace, motivace a hodnocení výuky, ale i interakce a komunikace.

Kvalita vzdělávání v zeměpise a semináři ze zeměpisu je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy není zpracována v samostatném dokumentu. Hlavní záměry rozvoje jsou součástí plánu práce školy pro školní rok 1999/2000. Ten je rozdělen do několika oblastí - vzdělávání, výchova, protidrogová prevence, prezentace školy na veřejnosti, vztah k rodičovské veřejnosti a studentům, pracovní prostředí školy a provozně-ekonomická oblast.

Každá oblast má v záhlaví koncepční bod, který je poté rozpracován a vyplývají z něj krátkodobé až trvalé úkoly se stanovenou prioritou a střednědobými cíli. Každý úkol je termínován s určením odpovědnosti jednotlivých pracovníků. Na plánování se podíleli jednotliví pracovníci prostřednictvím předmětových komisí. Realizace plánu je průběžně kontrolována ředitelem školy.

Ve škole jsou realizovány obory uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Volitelné předměty jsou zařazeny v souladu s učebním plánem, navíc škola nabízí tři nepovinné předměty.

Kvalitu plánování hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Organizování

Organizování vzdělávací a výchovné činnosti školy, podmínky pro jeho efektivní fungování

včetně jasného vymezení kompetencí a příslušných pravomocí vychází z podrobně zpracovaného organizačního řádu školy. Delegované kompetence jsou věcné a adresné. Významnou součástí organizačního řádu je i vnitřní řád školy, klasifikační řád a vnitřní platový předpis. Graficky znázorněné organizační schéma přehledně zachycuje vícestupňový systém řízení školy, který umožňuje její účinné vedení. Organizační řád je veřejně přístupný a jeho znění je pracovníky školy akceptováno.

Poradní orgány jsou ředitelem školy systémově využívány především v oblasti vzdělávací a výchovné, kde jde zejména o spolupráci s komisí třídních učitelů (výchovné záležitosti tříd, podněty rodičů) a předmětovými komisemi (učební plány, disponibilní hodiny, vnitřní řád školy, klasifikační řád aj.). Stranou nezůstává ani prezentace školy a estetizace jejího prostředí, pro které jsou vytvořeny další poradní orgány. Podněty a připomínky pracovníků jsou vedením školy účelně využívány. Mimořádně důležité místo v poradním a organizačním systému školy má výchovné poradenství.

Všichni žáci a pracovníci školy mají přístup k potřebným informacím, které jsou předávány na třídnických hodinách, pravidelných pracovních poradách, při osobním jednání, ale i prostřednictvím nástěnných tabulí a jiných informačních materiálů. Ochrana osobních dat žáků i pracovníků školy je zajištěna. Od roku 1989 působí ve škole studentská rada, která se pravidelně schází s ředitelem školy. Tato setkání jsou využívána k oboustranné výměně informací. Součástí vnitřního informačního systému je audio a videostudio, vydáván je i školní časopis. K začátku školního roku je rodičům k dispozici bulletin obsahující základní informace o škole. Další informace jsou rodičům předávány na třídních schůzkách, písemným, popřípadě telefonním stykem nebo osobním jednáním. Informační systém školy je operativní a účinný.

Vedením školy jsou využívány podněty a připomínky státní správy a samosprávy, s dalšími partnery jsou rozvíjeny prvky vzájemné spolupráce (ŠÚ Šumperk, MěÚ Šumperk, katedra rekreologie Univerzity Palackého Olomouc, Masarykova Univerzita Brno - pracoviště pedagogické fakulty v Jedovnici, Gymnázium Jeseník aj.).

Propagace školy je zajišťována řadou rozmanitých akcí, kterými je oslovena široká veřejnost - prezentace středních škol okresu Šumperk, společenské akce (plesy, dny otevřených dveří, výstavy), sportovní soutěže (lehká atletika, gymnastika, míčové hry, silové sporty, přespolní běh aj.), soutěže a olympiády vypsané MŠMT ČR. Žáci školy dosáhli mnoha velmi dobrých výsledků a umístění. Mimořádný úspěch měla výstava výtvarných prací žáků školy, která se uskutečnila v závěru uplynulého školního roku ve Vlastivědném muzeu v Šumperku.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

K řešení zejména aktuálních úkolů, které vyžadují operativní řízení, se konají pravidelně každotýdenní porady vedoucích pracovníků školy. Účinnost a pružnost těchto jednání je zajištěna návazností na jednotlivé složky plánování, kontrolu splnění stanovených úkolů a také aktivní spoluprací a iniciativou ostatních pedagogických pracovníků. K pozitivnímu vývoji školy a posílení její prestiže přispívá využití jedinečných schopností a aktivit některých pedagogických pracovníků, např. příprava a úspěšnost v soutěžích a olympiádách, uskutečnění velké výstavy výtvarných prací studentů, estetizace prostředí školy, publikační činnost, vynikající vedení školní knihovny, práce v kabinetech Pedagogického centra Šumperk, aktivní podíl na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků aj. Odborný růst pedagogických pracovníků je vedením školy podporován nejen zajištěním finančních prostředků pro odebrání potřebných periodik, na nákup odborné a metodické literatury, ale i organizační

a finanční podporou účasti na vzdělávacích akcích, jichž se dosud aktivněji zúčastňovali učitelé společenskovedních předmětů.

Z výsledků hospitací ve vyučovacích hodinách u začínajících učitelů vyplynula nedostatečná pomoc uvádějících učitelů a současně i nedůslednost v kontrolní činnosti ze strany vedení školy, případně předmětové komise.

Vedení školy zpracovalo kritéria pro hodnocení pedagogických a ostatních pracovníků, s nimiž byli všichni prokazatelně seznámeni. Princip a systém dvakrát ročně prováděného bodového hodnocení práce ředitelem školy, oběma zástupci ředitele a vedoucími předmětových komisí jsou vysvětleny v organizačním řádu školy, který má k dispozici každý pracovník.

Vlastní hodnocení práce školy je obsahem výroční zprávy za školní rok 1998/1999 s vynikající vypovídací hodnotou. V souvislosti s prospěchovými a kázeňskými problémy nelze však uvádět konkrétní jména žáků. Nejvýraznější úspěchy výchovně-vzdělávací činnosti byly prezentovány v publikaci, která byla vydána v říjnu tohoto roku při příležitosti 80. výročí založení školy. Aktuální sebehodnocení činnosti školy z pohledu žáků se objevuje na stránkách školního časopisu.

Ve vedení a motivování pracovníků zjistila ČŠI výraznou převahu pozitiv.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy má propracován kontrolní systém, jehož součástí je plán kontrolní činnosti. Ten se zabývá kontrolou výchovně-vzdělávacího procesu a hospodaření.

Kontrola vzdělávání se zaměřuje na plnění učebních plánů, na kvalitu předepsaných písemných prací, činnost učitelů při dozorech a hlavně na hospitace. Z každé hospitace vykonané ředitelem nebo jeho zástupci je vypracován zápis, který je podrobně projednán s učitelem a k jehož obsahu se může učitel vyjádřit. Hospitace nesledují plnění učebních osnov. V oblasti kontroly plnění učebních osnov má kontrolní systém rezervy (viz hodnocení předmětu fyzika).

Zápisy ze všech kontrol jsou adresné a mají vypovídací hodnotu. Pravidelně jedenkrát měsíčně na poradách vedení školy je prováděna analýza kontrolní činnosti, jsou projednávány jednotlivé zápisy a jsou přijímána opatření k nápravě.

Pro kontrolu výsledků vzdělávacího procesu a možnost srovnání žáků kvarty se žáky jiných škol používá škola testy Kalibro. Na pokyn ředitele školy a v souladu s plánem kontrolní činnosti zajišťuje ředitel školy každoročně prostřednictvím předmětových komisí prověrky z profilujících předmětů v předem stanovených třídách. Žáci jsou vždy testováni z matematiky a českého jazyka, v tomto školním roce navíc z dějepisu a chemie. Výsledky analyzují předmětové komise.

Kontrolní systém má škola vytvořen a je funkční. Přes dílčí nedostatky hodnotí ČŠI kontrolní mechanismy školy jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Gymnázium Šumperk pravidelně organizuje celou řadu soutěží a olympiád. Žáci dosáhli úspěšných umístění v okresních a regionálních kolech.
- ČŠI pozitivně hodnotí vydávání školního časopisu pro žáky a bulletinu pro rodiče. Každoročně je vydáván almanach, ve kterém jsou zařazeny jak literární, tak i výtvarné práce žáků a učitelů.

- Pravidelné kontakty jsou udržovány s nizozemskou školou Nitfarlake college Maarsen, se kterou dochází také k reciproční výměně žáků a pedagogů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 34 324/98 - 21 ze dne 30. prosince 1998
- Organizační řád školy
- Rozvrh hodin
- Plán práce školy pro školní rok 1999/2000
- Učební dokumenty čj. 25 048/95 - 21 - 23 a čj. 20 594/99 - 22
- Učební osnovy čj. 17 668/91 - 20
- Personální dokumentace učitelů sledovaných předmětů
- Třídní knihy I.A, I.B, II.A, II.B, III.A, III.B, IV.A, IV.B, V.A, V.B, VI.A, VI.B, VII.A, VII.B, VII.C, 1.A, 1.B, 2.A, 2.B, 3.A, 3.B
- Tematické plány hospitovaných předmětů
- Písemné práce předepsané osnovami z českého jazyka a matematiky
- Výsledky testů Kalibro, zadání a vyhodnocení evaluačních nástrojů vedení školy
- Výroční zpráva za školní rok 1998/1999

ZÁVĚR

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech

- Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů. Časové a obsahové rozvržení učiva fyziky do jednotlivých ročníků není vždy dodržováno.
- Sledované předměty jsou vyučovány učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.
- Při sestavování rozvrhu hodin i při výuce nebyly vždy respektovány psychohygienické zásady.
- Materiální zabezpečení výuky sledovaných předmětů je na velmi dobré úrovni.
- Moderní vyučovací metody používali učitelé častěji ve třídách nižších ročníků víceletého gymnázia. Ve většině hodin chybělo pozitivní hodnocení žáků.

Hodnocení kvality řízení

- Plánování školy je funkční, priority v jednotlivých oblastech činnosti jsou stanoveny a postupně realizovány.
- Vícestupňové řízení školy zkvalitňuje její efektivní vedení.

- Jasně stanovená a všem známá kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků jsou silným motivačním článkem v systému hodnocení a vedení pracovníků.
- Vedení začínajících učitelů je nedostatečné a neprůkazné.
- Škola má zpracován kvalitní kontrolní systém, který má rezervy v kontrole plnění tematických plánů.

ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech a kvalitu řízení školy jako velmi dobrou.

V rámci inspekční činnosti bylo zjištěno, že finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům využívány efektivně.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Okleštěk	Okleštěk v.r.
Členové týmu	RNDr. Dušan Deml	Dušan Deml v.r.
	RNDr. Vlastimila Kozelská	V. Kozelská v.r.
	Mgr. Zonna Němcová	Zonna Němcová v.r.

V Jeseníku dne 18. listopadu 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. 11. 1999

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Vladimír Vlček	Mgr. Vladimír Vlček v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrá	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Šumperk	1999-12-10	131 276/99
Zřizovatel MŠMT ČR	1999-12-10	131 275/99

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nedodány